

Medlemmene i kontrollutvalget i Narvik kommune
Varamedlem Stein Tore Auran
Ordføreren
Rådmannen
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig revisor Elsa Saghaug
KomRev NORD v/oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer Margrete M. Kleiven og
Knut Teppan Vik

Deres ref.: **Saksbeh.:** Susan Terese Thoresen **Telefon:** **Dato:**
Vår ref.: 27/23/447.5.1/STT **E-postadr.:** susan@k-sek.no 92 08 25 25 05.04.2023

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET NARVIK KOMMUNE

I henhold til avtale med leder, innkalles det herved til møte i utvalget.

Møtested: Narvik rådhus, rom 225 – Formannskapsal 1
Møtedato: **Mandag 17.04.2023**
Tid: Kl. 10.00

./. Vedlagt følger sakliste og saksdokumenter.

Av hensyn til innkalling av varamedlem(mer) ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet i god tid før møtet. Som gyldig forfall regnes *tjenestereiser, spesielle arbeidsforhold, sykdom og vektige velferdsgrunner*.

Fast medlem Line Viklem Eidum har meldt forfall til møtet, og varamedlem Stein Tore Auran bes møte.

Rådmannen innkalles til møte kl 10.10 ved behandling av sak 12/23.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jf. kommunelovens § 11-5. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Postadresse:	Hovedkontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:
K-Sekretariatet IKS	Fylkeshuset	Postmottak	Ringv. 1	Rådhuset	Fylkeshuset
Postboks 6600	TROMSØ	9479 HARSTAD	9300 FINNSNES	8305 SVOLVÆR	8048 BODØ
9296 TROMSØ	Tlf. 77 78 80 43	Tlf. 77 02 61 66	Tlf. 91 35 19 94	Tlf. 95 10 90 02	Tlf. 91 36 09 38
www.k-sek.no	Org.nr. 988 064 920				

SAKLISTE

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune
Møtedato: Mandag 17. april 2023
Tid: Kl. 10.00
Møtested: Rådhuset, formannskapsal 1

Saknr	Tittel	Unntatt off.
11/23	Godkjenning av protokollen fra møtet 24.02.2023	
12/23	Oppfølging av tilsynsrapport - orientering fra rådmannen	
13/23	Overordnet prosjektskisse – forvaltningsrevisjonsprosjekt <i>Økonomistyring og budsjettering innen Omsorg og mestrings</i>	
14/23	Forvaltningsrevisjonsrapport <i>Saksutredning og oppfølging av vedtak</i> – oppfølging	
15/23	Kommunens tilsyn med elever med hjemmeundervisning	
16/23	Referatsaker	
17/23	Eventuelt	

Kontrollutvalget må ta stilling til om møtet skal lukkes under behandlingen av sak nr. --/22, jf. kommunelovens § 11-5, 2. ledd

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 11/2023	Møtedato: 17.04.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA MØTET 24.02.2023

Innstilling til v e d t a k:

Protokollen fra møtet 24.02.2023 godkjennes.

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

Møteprotokoll fra møte 24.02.2023

Saksutredning:

Protokoll fra møtet 24.02.2023 fremlegges til godkjenning.

Protokollen har vært tilsendt kontrollutvalgsmedlemmene for gjennomgang etter møtet.

Finnsnes, den 23. mars 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

NARVIK KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Narvik rådhus, møterom 226

Møtedato: 24.02.2023

Varighet: 10.00 – 12.40

Møteleder: Boy-Arne Buyle

Sekretær: Tage Karlsen

Faste medlemmer

Boy-Arne Buyle

Tommy Arne Nymo

Fredrik D. Kvensjø
Line Beathe Viklem Eidum
Rakel A. Norum

Fra utvalget møtte:

Boy-Arne Buyle
Tommy Arne Nymo
Fredrik D. Kvensjø
Line Beathe Viklem Eidum
Stein Tore Auran (vara)

Meldt forfall:

Rakel A. Norum

Fra KomRev NORD IKS møtte:

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Elsa Saghaug

Varamedlemmer

1. Elisabeth Vedø
2. Heidi H. Leiros
3. Johanne Punsvik
4. Emil K. Larsen

1. Siv Kvandal
2. Ellen V. Pedersen

1. Stein Tore Auran

Fra K-Sekretariatet IKS møte:

Seniorrådgiver Tage Karlsen
Seniorrådgiver Susan T. Thoresen

Merknader til innkalling og sakliste:

Møtet var opprinnelig satt til 13.02.2023, men ble utsatt til 24.02.2023.

Kommunalsjef Rolf M. Lossius var til stede i møtet og orienterte og svarte på spørsmål.

Innkalling og sakliste godkjent.

Behandlede saker:

Saknr	Tittel	Unntatt off.
1/23	Godkjenning av protokollen fra møtet 05.12.2023	
2/23	Rapportering fra regnskapsrevisor - løpende revisjonsarbeid - interimsfasen	
3/23	Attestasjonsuttalelse - forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen for 2022	
4/23	Eierskapskontroll i Narvikgården AS - overordnet prosjektskisse	
5/23	Bestilling av forvaltningsrevisjon – økonomistyring og budsjettering innen omsorg og mestring	
6/23	Kontrollutvalgets årsrapport for 2022	
7/23	Kontrollutvalgets årsplan for 2023	
8/23	Drøftingssak - tilknytningsavgift vann og avløp	
9/23	Referatsaker	
10/23	Eventuelt	

Sak 1/23**GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA MØTET 5.12.2022****Innstilling:**

Protokollen fra møtet 5.12.2022 godkjennes.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokollen fra møtet 5.12.2022 godkjennes.

Sak 2/23**RAPPORTERING FRA REGNSKAPSREVISOR - LØPENDE REVISJONSARBEID – INTERIMSFASEN****Innstilling:**

Kontrollutvalget tar regnskapsrevisors rapportering fra interimsfasen til orientering.

Behandling:

Oppdragsansvarlig revisor informerte om det løpende revisjonsarbeid og svarte på spørsmål fra kontrollutvalgets medlemmer.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar regnskapsrevisors rapportering fra interimsfasen til orientering.

Sak 3/23**ATTESTASJONSUTTALELSE - FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGEN FOR 2022****Innstilling:**

Kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse til orientering.

Behandling:

Revisor informerte om kontrollen og svarte på spørsmål fra kontrollutvalgets medlemmer.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse til orientering.

Sak 4/23**EIERSKAPSKONTROLL I NARVIKGÅRDEN AS – OVERORDNET PROSJEKTSKISSE****Innstilling:**

Kontrollutvalget slutter seg til overordnet prosjektskisse av 20.1.2023 fra KomRev NORD.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til overordnet prosjektskisse av 20.1.2023 fra KomRev NORD.

Utskrift av saksprotokoll sendt 28.02.2023 til:

- *KomRev NORD IKS*

Sak 5/23**BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON – ØKONOMISTYRING OG BUDSJETTERING INNEN OMSORG OG MESTRING****Innstilling:**

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot økonomistyring og budsjettering i Narvik kommune.
2. Bestillingen oversendes til KomRev NORD med anmodning om utarbeidelse av overordnet prosjektskisse til behandling i kontrollutvalgets møte 20.03.2023.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot økonomistyring og budsjettering i Narvik kommune.
2. Bestillingen oversendes til KomRev NORD med anmodning om utarbeidelse av overordnet prosjektskisse til behandling i kontrollutvalgets møte 20.03.2023.

Utskrift av saksprotokoll sendt 28.02.2023 til:

- *KomRev NORD IKS*

Sak 6/23**KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2022****Innstilling:**

Kontrollutvalget rår kommunestyret å fatte slikt vedtak:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 tas til orientering.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget rår kommunestyret å fatte slikt vedtak:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 tas til orientering.

Utskrift av saksprotokoll sendt 28.02.2023 til:

- Narvik kommune v/ ordføreren

Sak 7/23**KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN FOR 2023****Innstilling:**

Kontrollutvalget godkjenner forslag til årsplan 2023.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner forslag til årsplan 2023.

Sak 8/23**DRØFTINGSSAK - TILKNYTNINGSavgIFT VANN OG AVLØP**

Line Beathe Viklem Eidum tok opp spørsmål vedrørende egen habilitet. Bakgrunnen for dette er at hun som tidligere kommunestyremedlem var med på å fatte vedtak i om utbyggingsavtale i saken. Dette gjelder også Boy-Arne Buyle. Sekretariatet orienterte om habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 og poengterte at kommunestyrets vedtak og saksbehandling ikke er gjenstand for undersøkelse fra kontrollutvalgets side, og at det dermed ikke forelå inhabilitet.

Innstilling:

1. Kontrollutvalget innhenter samtlige avtaler som er inngått mellom Narvik kommune og Narvikfjellet Eiendom AS vedrørende etablering av boligtomter i Fagernesfjellet.
2. Kontrollutvalget ber rådmannen om en skriftlig redegjørelse for hvordan tilknytningsavgift for disse tomtene er beregnet og innkrevd. I redegjørelsen bes avklart om det har funnet sted noe økonomisk oppgjør mellom Narvikfjellet Eiendom AS og Narvik kommune for så vidt gjelder tilknytningsavgiften.
3. Frist for redegjørelse settes til 13.3.2023.

Behandling:

Rådmannen v/kommunalsjef Rolf M. Lossius la frem notat i møtet og gjennomgikk det.

Sekretariatet la fram ny innstilling med følgende ordlyd

«Kontrollutvalget ser på sak vedrørende kostnader for etablering av infrastruktur for vann og avløp for boligtomter i Fagernesfjellet og løpende vann- og avløpsavgifter. Undersøkelsen foretas innenfor kontrollutvalgets mandat og omfatter ikke privatrettslige forhold mellom involverte selskaper og tomtkjøpere. Sekretariatet bes om å følge opp saken.»

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget ser på sak vedrørende kostnader for etablering av infrastruktur for vann og avløp for boligtomter i Fagernesfjellet og løpende vann- og avløpsavgifter. Undersøkelsen foretas innenfor kontrollutvalgets mandat og omfatter ikke privatrettslige forhold mellom involverte selskaper og tomtkjøpere. Sekretariatet bes om å følge opp saken.

Sak 9/23**REFERATSAKER****Innstilling:**

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Behandling:

Referert:

- A. SAKSPROTOKOLL FRA KOMMUNESTYREMØTET 15.12.2022
 - Sak 125/22: Eierskapskontroll Nordkraft AS – tilbakerapportering til kontrollutvalget
- B. TILSYN UTFØRT AV STATSFORVALTEREN I NORDLAND
 - Tilsyn med drift av idrettsbaner med plastholdig løst fyllmateriale
- C. FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN
 - Informasjon Fagkonferansen 2023, 31. mai – 2. juni

Forslag til innstilling:

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Boy-Arne Buyle fremsatte forslag til nytt pkt. 2:

«Kontrollutvalget ber rådmannen om å bli holdt orientert om oppfølgingen av tilsynsrapport Tilsyn med drift av idrettsbaner med plastholdig løs fyllmasse.»

Innstillingen ble enstemmig vedtatt med det foreslåtte nye punkt 2.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.
2. Kontrollutvalget ber rådmannen om å bli holdt orientert om oppfølgingen av tilsynsrapport Tilsyn med drift av idrettsbaner med plastholdig løs fyllmasse.

Utskrift av saksprotokoll sendt 28.02.2023 til:

- Narvik kommune v/ rådmannen

Sak 10/23**EVENTUELT**

(ingen saker meldt)

Møteprotokollen godkjennes av kontrollutvalget i påfølgende møte. Protokollen offentliggjøres derfor med forbehold om at etterfølgende endringer kan skje.

Neste møte skal i henhold til møteplanen avholdes 20.3.2023.

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 12/2023	Møtedato: 17.04.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

OPPFØLGING AV TILSYNSRAPPORT – ORIENTERING FRA RÅDMANNEN

Innstilling til vedtak:

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Saken gjelder:

Orienteringssak – kommunens oppfølging av tilsynsrapport «Tilsyn med drift av idrettsbaner med plastholdig løs fyllmasse» utført av Statsforvalteren i Nordland

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg: Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved idrettsbaner Narvik kommune
B: Utrykte vedlegg: Kontrollutvalgsak 9/23

Saksutredning:

Kontrollutvalget traff i møte 24.02.2023 slikt vedtak i sak 9/23:

- 1. Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.*
- 2. Kontrollutvalget ber rådmannen om å bli orientert om oppfølgingen av tilsynsrapport Tilsyn med drift av idrettsbaner med plastholdig løs fyllmasse.*

Rapporten er utarbeidet av Statsforvalteren i Nordland og sekretariatet legger til grunn at Statsforvalteren følger opp og sørger for at de avvik som fremkommer av rapporten blir lukket.

I henhold til vedtakets punkt 2 innkalles rådmannen til møtet.

Saken fremmes uten innstilling til vedtak.

Finnsnes, den 4. april 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Narvik kommune
Postboks 64
8501 Narvik

Saksbehandler:

Jorunn Aaneby

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved idrettsbaner Narvik kommune

Kontrollnummer: 2022.149.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen

Fra virksomheten:

Robert Sundby

Fra Statsforvalteren i Nordland:

Jorunn Aaneby

Andre deltagere fra virksomheten:

Kenneth Claeson (Narvik Stadiondrift AS)

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:

Katrin Reiss

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Narvik kommunes idrettsbaner (Narvik stadion 1 og 2 og Jaklamyra kunstgressbane) den 8. juni 2022. Tilsynet ble gjennomført som et videomøte og det ble ikke utført befaring ved idrettsbanene. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen fire uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 4 avvik og ga 1 anmerkning(er) under inspeksjonen.

Avvik:

- Brukerne av Jaklamyra kunstgressbane er ikke informert om tiltak for å redusere risiko for spredning av fyllmateriale
- Jaklamyra kunstgressbane mangler tiltak for å hindre spredning av fyllmateriale via brukere
- Idrettsbanene mangler løsninger for oppsamling av fyllmateriale i drens- og overvann
- Det mangler skriftlig dokumentert risikovurdering knyttet til spredning av fyllmateriale fra idrettsbanene

Anmerkninger:

- Det bør komme tydeligere fram av dokumentasjonen hvor mye fyllmateriale som er tilført og fjernet fra idrettsbanene

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

15. juli 2022	Jorunn Aaneby	Tilde Nygård
dato	kontrollør	seksjonsleder
	Statsforvalteren i Nordland	

Kopi av rapporten sendes til:

- Narvik Stadiondrift AS

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: Narvik kommune Eiendomsforvaltning

Organisasjonsnr.: 978 607 403

Kontrollerte enheter

Navn: Jaklamyra kunstgressbane	Anleggsnr.: 1860.0176.01
Navn: Narvik stadion 1 (hovedarena)	Anleggsnr.: 1860.0177.01
Navn: Narvik stadion 2 (Sommerset arena)	Anleggsnr.: 1860.0177.02

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens aksjon for plastholdig løst fyllmateriale på idrettsbaner.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Informasjon til brukere
- Tiltak mot spredning av fyllmateriale
- Oppbevaring, ombruk og avfallshåndtering av fyllmateriale
- Kunnskap og dokumentasjon
- Internkontrollaktiviteter (rutiner, risikovurdering og avvikshåndtering)

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Narvik kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Narvik kommune **innen 1. desember 2022** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland merket med saksnummer 2022/2744.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 24. mai 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Narvik kommune Eiendomsforvaltning bli ilagt et gebyr på kr 14 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen og nettsiden til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Brukerne av Jaklamyra kunstgressbane er ikke informert om tiltak for å redusere risiko for spredning av fyllmateriale

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 23A-5

Kommentarer:

Det er ikke satt opp skilter på Jaklamyra kunstgressbane med informasjon om tiltak for å redusere risikoen for spredning av fyllmateriale.

De andre idrettsbanene som var omfattet av tilsynet har informasjonsskilt, og driftsansvarlig har også informert brukerne av disse idrettsbanene om tiltak for å redusere spredning av fyllmateriale gjennom informasjonsskriv og foreldre- og brukermøter.

Avvik 2

Jaklamyra kunstgressbane mangler tiltak for å hindre spredning av fyllmateriale via brukere

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 23A-4 første ledd c)

Kommentarer:

Det er ikke etablert rister, eller andre tiltak for å hindre spredning av fyllmateriale via brukere, på Jaklamyra kunstgressbane.

De andre idrettsbanene som var omfattet av tilsynet har rister i inngangspartier for å hindre spredning via brukere.

Avvik 3

Idrettsbanene mangler løsninger for oppsamling av fyllmateriale i drens- og overvann

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 23A-4 første ledd b)

Kommentarer:

Det er ikke etablert filtre eller andre løsninger for oppsamling av fyllmateriale i drens- og overvann på idrettsbanene. Det ble opplyst under tilsynet at det er planlagt å installere finmaskede rister i kummer rundt Narvik stadion for oppsamling av fyllmateriale.

Avvik 4

Det mangler skriftlig dokumentert risikovurdering knyttet til spredning av fyllmateriale fra idrettsbanene

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, nr. 6

Kommentarer:

Det er krav om å ha en skriftlig dokumentert internkontroll for idrettsbanene som i størst mulig grad sikrer at fyllmaterialet ikke spres til miljøet. Internkontrollens miljørisikovurdering må vise hvilke forhold som gir risiko for spredning av fyllmateriale til miljøet. På bakgrunn av miljørisikovurderingen skal det settes inn tiltak for å redusere risikoen og etableres rutiner for bruk og vedlikehold av banen.

Kommunen har satt ut driften av idrettsbanene til Narvik Stadiondrift AS og har lite oversikt over tilstand og vedlikehold av banene selv. Driftsselskapet har gjennomført flere tiltak på idrettsbanene for å hindre spredning av fyllmateriale, men det mangler en skriftlig miljørisikovurdering som beskriver hvilke forhold på banen som kan innebære en risiko for spredning av fyllmateriale.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Det bør komme tydeligere fram av dokumentasjonen hvor mye fyllmateriale som er tilført og fjernet fra idrettsbanene

Kommentarer:

Driftsansvarlig har dokumentasjon på hvor mye fyllmateriale som er tilført banene og hva det består av, og bruker kontrollmålinger til å anslå hvor mye fyllmateriale som må etterfylles og dermed har gått tapt fra banene. Dokumentasjonen om hvor mye fyllmateriale som er tilført og fjernet fra banene kunne vært bedre tilpasset til å vise at kravene til dokumentasjon om fyllmateriale i forurensningsforskriften § 23A-8 a) og b) er oppfylt.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forurensningsforskriften kapittel 23A

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 13/2023	Møtedato: 17.04.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

**OVERORDNET PROSJEKTSKISSE – FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT
ØKONOMISTYRING OG BUDSJETTERING INNEN OMSORG OG MESTRING**

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget slutter seg til KomRev NORDs forslag til overordnet prosjektskisse av 7.3.2023.

Vedlegg:

Overordnet prosjektskisse av 7.3.2023 fra KomRev NORD

Saksutredning:

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak møte 24.02.2023 under behandlingen av sak 5/23:

- 1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot økonomistyring og budsjettering i Narvik kommune.*
- 2. Bestillingen oversendes til KomRev NORD med anmodning om utarbeidelse av overordnet prosjektskisse til behandling i kontrollutvalgets møte 20.03.2023.*

KomRev NORD har utarbeidet overordnet prosjektskisse i henhold til bestillingen. Denne følger vedlagt og inneholder blant annet følgende presisering:

«Vi har omformulert noe sammenholdt med bestillingsskjema. Vi har tatt inn i problemstillingene at forvaltningsrevisjonen retter seg mot Omsorg og mestring. Dette er ikke ment å innebære noen endring fra bestillingsforslaget, kun presiseringer.»

Når det gjelder budsjettering har de kommentert følgende:

«Rådmannen har ansvaret for å utarbeide beslutningsgrunnlaget. Revisor skal ikke gjøre vurderinger av de politiske beslutningene, men kan undersøke oppfølgingen av disse samt grunnlaget som fremlegges for dem. De ovennevnte problemstillingene vil omfatte at vi belyser administrasjonens arbeid med budsjettrealisme, oppfølging av økonomirapporteringer og håndtering av budsjettavvik.»

Sekretariatet vurderer at revisor i sine kommentarer og presiseringer legger opp til en gjennomføring av prosjektet som er godt i samsvar med bestillingen, og som antas å ivareta intensjonene med prosjektet.

Innstilling til vedtak er utformet i samsvar med dette.

Finnsnes, den 30. mars 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Prosjekttittel: Økonomistyring og budsjettering innen Omsorg og mestring

Kommune: Narvik

Bakgrunn: I Narvik kommunes plan for forvaltningsrevisjon er forvaltningsrevisjon rettet mot økonomistyring og budsjettering gitt andre prioritet. Kontrollutvalget vedtok i møte 24.2.2023, sak 5/23, å bestille forvaltningsrevisjon med dette temaet innen Omsorg og mestring i Narvik kommune.

Prosjektleder: Astrid Indrebø

**Oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor:** Margrete Mjølhus Kleiven

Formål:

Formålet med forvaltningsrevisjonen er i henhold til bestillingsskjema å belyse om Narvik kommune har god økonomistyring og budsjettering for avdelingen Omsorg og mestring. Videre står følgende om formål:

«En god økonomistyring bidrar til forutsigbarhet, noe som gir kommunen trygge rammer for planlegging og strategisk tenkning for fremtiden for kommunen og dens innbyggere. God økonomistyring med tilstrekkelige og korrekte rapporteringer, bidrar med nødvendige styringsverktøy til politisk nivå i forhold til utarbeidelse av økonomiplan og budsjett.»

Undersøkelsen har også som formål å belyse om Narvik kommune har en budsjettprosess og budsjettoppfølging som sikrer god styring og kontroll innen tjenesteområdet. Herunder om budsjettet oppfyller krav til realisme, blir rutiner for økonomirapporteringer fulgt opp og hvordan håndteres budsjettavvik.»

Arbeidsbeskrivelse:

Etter kontrollutvalgets behandling av overordnet prosjektskisse, sender vi brev om oppstart av forvaltningsrevisjonen til Narvik kommune v/rådmannen. Vi ber om å få oppnevnt kontaktperson(er) i administrasjonen som vi kan forholde oss til i gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen. Vi avtaler et oppstartsmøte med kontaktperson, hvor vi redegjør nærmere for innholdet i forvaltningsrevisjonen og starter innhenting av relevant informasjon.

Parallelt med informasjonsinnhenting skriver vi rapporten. Når vi har samlet inn det datamaterialet vi anser som relevant og beskrevet dette i rapporten, sender vi et utkast til gjennomgang av våre beskrivelser til kontaktperson. Dette for å få bekreftet at datagrunnlaget er tilstrekkelig og riktig – eventuelt få korrigert feil og innhentet supplerende opplysninger. Deretter innarbeider vi våre vurderinger av revisjonskriteriene, konkluderer på problemstillingen og sender rapporten til uttalelse til rådmannen. En eventuell uttalelse vil inntas i rapporten som oversendes kontrollutvalget for behandling. I rapporten som oversendes kontrollutvalget vil også eventuelle anbefalinger til Narvik kommune inngå.

Problemstillinger

1. *Har Narvik kommune utarbeidet systemer, rutiner og retningslinjer for å sikre økonomistyring innen Omsorg og mestring i henhold til gjeldende regelverk?*
2. *Etterleves systemer, rutiner og retningslinjer for økonomistyringen innen Omsorg og mestring?*
3. *Er budsjettprosessen for Omsorg og mestring egnet til å sikre realistisk og fullstendig budsjettering?*

Problemstillingene er utarbeidet med utgangspunkt i bestillingsskjema fra K-sekretariatet. Vi har omformulert noe sammenholdt med bestillingsskjema. Vi har tatt inn i problemstillingene at forvaltningsrevisjonen retter seg mot Omsorg og mestring. Dette er ikke ment å innebære noen endring fra bestillingsforslaget, kun presiseringer.

Når det gjelder budsjett og budsjettstyring, har også politisk nivå en rolle. Det er kommunestyret som vedtar endelig budsjett, og som beslutter eventuelle tiltak på bakgrunn av økonomiske rapporter til politisk nivå. De økonomiske forutsetningene fastsettes dermed av politisk nivå. Rådmannen har ansvaret for å utarbeide beslutningsgrunnlaget. Revisor skal ikke gjøre vurderinger av de politiske beslutningene, men kan undersøke oppfølgingen av disse samt grunnlaget som fremlegges for dem. De ovennevnte problemstillingene vil omfatte at vi belyser administrasjonens arbeid med budsjettrealisme, oppfølging av økonomirapporteringer og håndtering av budsjettavvik. Dette vurderer vi å være i tråd med formålet med forvaltningsrevisjonen. Eventuelle tiltak som er besluttet gjennomført innenfor Omsorg og Mestring, og oppfølgingen av dem, vil også være relevante i denne forbindelse.

Revisjonskriterier (foreløpige):

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som praksisen på det reviderte området skal vurderes i forhold til. For problemstillingene i denne forvaltningsrevisjonen utleder vi revisjonskriterier fra følgende kilder:

- Lov 22.6.2018 nr. 83 om kommune og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Forskrift 7.6.2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.
- *Økonomiplanlegging i norske kommuner og fylkeskommuner*. Veileder fra (tidl.) Kommunal- og regionaldepartementet
- *Orden i eget hus – Kommunedirektørens internkontroll*. Veileder fra KS, 2020
- Narvik kommunes egne rutiner og reglementer
- Eventuelle relevante politiske vedtak i Narvik kommune

Revisjonskriterier konkretiseres og bearbeides og kan derfor bli endret etter hvert som revisor framskaffer informasjon i prosjektet.

Metode:

De relevante metodene i denne forvaltningsrevisjonen vil være intervju og dokumentanalyse, herunder også analyse av regnskaps- og budsjettall. Innledningsvis i arbeidet vil vi kartlegge hvilke formaliserte rutiner Narvik kommune har for økonomistyring og budsjett innen Omsorg og Mestring samt hvem som har ansvar i dette arbeidet. Med bakgrunn i dette vil avgjøre hvem det er relevant å intervju for å få nærmere informasjon om etterlevelsen av rutine og budsjettprosessen i praksis. Relevante ansatte å intervju kan være ledere på ulike nivåer samt ansatte med ansvar innenfor økonomi.

Prosjektstart:

Vår 2023

Forventet ressursbruk:	Forventet ferdigstillelse¹:
300 timer	Ultimo 2023

Kritiske faktorer:

Kritiske faktorer vil være knyttet til innsamling av data, dvs. samarbeidet med kommuneadministrasjonen i framskaffing av skriftlig dokumentasjon og muntlig informasjon.

Dato: 7.3.2023

Sign: Astrid Indrebø

Forvaltningsrevisor/prosjektleder

¹ Under forutsetning av at prosjektets aktiviteter kan gjennomføres som planlagt, jf. kritiske faktorer

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 14/2023	Møtedato: 17.04.2023	Saksbehandler: Tage Karlsen / Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT SAKSUTREDNINGER OG OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK – OPPFØLGING

Innstilling til v e d t a k:

1. Kontrollutvalget viser til rådmannens tilbakemelding i brev av 02.02.2023 på oppfølgingen av kommunestyrets vedtak i sak 49/22.
2. Tilbakemeldingen inneholder ikke en beskrivelse av kommunens oppfølging av alle punkter fra revisors anbefalinger. Kontrollutvalget ber om en ytterligere tilbakemelding som omfatter de mangler som fremkommer i saksfremleggets punkt 7. Svarfrist 25.05.23.

Saken gjelder:

Oppfølging av sak 18/22: Forvaltningsrevisjonsrapport *saksutredninger og oppfølging av politiske vedtak*

Vedlegg til saken:

- A. Trykte vedlegg:
 - Brev av 02.02.2023 fra Narvik kommune
- B. Utrykte vedlegg:
 - Kommunestyresak 49/22
 - Kontrollutvalgsak 18/22

Saksutredning:

1. Innledning/bakgrunn – kontrollutvalgets plikter

KomRev NORD leverte 17.3.2022 forvaltningsrevisjonsrapporten «*Saksutredninger og oppfølging av politiske vedtak*».

Rapporten er utarbeidet etter bestilling fra kontrollutvalget.

Forvaltningsrevisjonsrapporter skal, etter behandling i kontrollutvalget, oversendes til kommunestyret.

Dette følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 4:

«Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.»

Kommunestyret er det organ som har anledning til å gi eventuelle pålegg med grunnlag i de funn og anbefalinger som fremkommer i rapporten. Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp. Utvalget skal i henhold til forskriftens § 5 rapportere tilbake til kommunestyret om oppfølgingen:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.»

Kontrollutvalgets plikter fremgår også av kommunelovens § 23-2 og 23-5.

2. Saksbehandlingen

For så vidt gjelder forvaltningsrevisjonsrapporten om saksutredninger og oppfølging av politiske vedtak har den vært behandlet av kontrollutvalget og oversendt til kommunestyret.

Kommunestyret traff i møte 16.06.2022 i sak 49/22 følgende vedtak:

1. *Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Saksutredninger og oppfølging av politiske vedtak» til orientering.*
2. *Kommunestyret ber rådmannen følge opp revisors anbefalinger i rapportens kapittel 9.*
3. *Rådmannen rapporterer av eget tiltak til kontrollutvalget om oppfølgingen av vedtakets pkt. 2 innen 30.10.2022.*

Kommunestyret ber rådmannen årlig, i forbindelse med budsjettprosess, legge frem en liste over politiske vedtak og en oversikt over hvilke vedtak som er gjennomført. I forbindelse med budsjett 2023 legges det frem en liste med saker fra og med kommunesammenslåingen 1.1.2020.

3. Problemstillinger

Undersøkelsen omfatter følgende problemstillinger:

1. Har Narvik kommune etablerte systemer, retningslinjer og rutiner som skal bidra til å sikre forsvarlig saksutredning av saker til politisk behandling?
2. Har Narvik kommune etablert rutiner for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak?
3. Blir vedtak iverksatt som forutsatt?

4. Revisors funn

Revisors konklusjon på problemstilling 1 er at Narvik kommune har etablert systemer, retningslinjer og rutiner som skal bidra til å sikre forsvarlig saksutredning av saker til politisk behandling.

Revisors konklusjon på problemstilling 2 er at Narvik kommune til dels har etablert rutiner for iverksettelse og oppfølging av politiske vedtak.

Revisors konklusjon på problemstilling 3 er at om lag halvparten av de undersøkte vedtakspunktene er iverksatt fullt ut som forutsatt, mens øvrige undersøkte vedtakspunkter enten ikke er iverksatt fullt ut som forutsatt eller ikke er iverksatt.

5. Revisors anbefalinger

Revisor fremsetter sine anbefalinger i kapittel 9:

Med bakgrunn i funn, vurderinger og konklusjoner har vi følgende anbefalinger til Narvik kommune:

- *Videreutvikle systemet for oppfølging av politiske vedtak, herunder*
 - *utarbeide rutiner for hvordan saksbehandler går frem for avklaring av vedtakets innhold ved behov*
 - *utarbeide rutiner for hvordan saksbehandler går frem dersom en blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettelse av et vedtak*
 - *etablere rapportering på vedtaksoppfølging fra administrasjonen til politisk nivå*

Med bakgrunn i at vi har funnet at flere kommunestyrevedtak ikke er iverksatt (fullt ut) som forutsatt, anbefaler vi også Narvik kommune å

- *Gjennomgå iverksettelsen av tidligere kommunestyrevedtak og gjøre nødvendige tiltak dersom vedtak ikke er iverksatt som forutsatt*

6. Rådmannens tilbakemelding i brev av 02.02.2023

Rådmannen ble i januar 2023 påminnet kommunestyrevedtaket, da det ikke var rapportert kontrollutvalget innen gitt frist. Kommunalsjef virksomhetsstyring, Rolf Lossius, har den 02.02.2023 svart på vegne av rådmannen.

Det fremkommer at kommunen i forbindelse med høstens arbeid med budsjett, utviklet et delt dokument med alle saker som har vært behandlet i kommunestyret siden 2020. Oversikten inneholder blant annet saksnummer, vedtak, ansvarlig kommunalområder og status. Kommunalsjef virksomhet har ansvaret for at kommunalområdene følger opp skjemaet.

Det fremkommer i brevet at det er enighet med gruppelederne om at dette arket oppdateres senest hvert kvartal, og en hovedgjennomgang i forbindelse med hvert års budsjett.

7. Sekretariatets vurdering

Revisor har kommet med flere anbefalinger i sin rapport. Kommunestyret ba rådmannen følge opp disse, i tillegg årlig legge frem en liste over politiske vedtak og en oversikt over hvilke vedtak som er gjennomført.

Det er etablert rutiner for rapportering på vedtaksoppfølging fra administrasjonen til politisk nivå. Rapporteringen på vedtaksoppfølgingen inkluderer alle vedtak fra kommunesammenslåingen.

I brevet er det ikke gjort rede for om kommunen har fulgt opp revisors anbefaling om utarbeidelse av rutiner for saksbehandlere.

«Med bakgrunn i funn, vurderinger og konklusjoner har vi følgende anbefalinger til Narvik kommune:

- *Videreutvikle systemet for oppfølging av politiske vedtak, herunder*
 - *utarbeide rutiner for hvordan saksbehandler går frem for avklaring av vedtakets innhold ved behov*
 - *utarbeide rutiner for hvordan saksbehandler går frem dersom en blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettelse av et vedtak»*

For at kommunestyrets vedtak skal være oppfylt, ser sekretariatet det som naturlig at rådmannen gir tilbakemelding på alle punkter som er omtalt i rapporten om revisors anbefaling. De punkter som ikke er svart ut er beskrevet ovenfor.

Sekretariatet foreslår derfor at man sender saken tilbake til rådmannen for ytterligere svar på oppfølgingen av saken. Svarfrist settes til 25. mai 2023.

Finnsnes, den 4. april 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

K-Sekretariatet Iks
Tage Karlsen
Postboks 6600 Stakkevollan
9296 TROMSØ

Deres ref.:

Vår ref.:

20/3404 - 167 - ROLFLO
23/4772

Saksbehandler:

Rolf Lossius

Dato:

02.02.2023

Kontrollutvalgets sak 18/22: Forvaltningsrevisjonsrapport saksutredninger og oppfølging av politiske vedtak

I forbindelse med høstend arbeid med budsjett, ble det utviklet et delt dokument med alle saker som har vært behandlet i kommunestyret siden 2020. I det delte dokumentet ble det lagt inn følgende kolonner:

- Saksnummer
- Sak – med hyperlink til saken på sakskartet
- Vedtak
- Ansvarlig kommunalområde
- Utført
- Delvis utført
- Ikke utført
- Kommentarer

I samråd med gruppelederne til alle parti, ble dette dokumentet delt med disse, og de fra partigruppene som ønsket innsyn. Det er politisk sekretariat som skriver inn saksnummer, sak og vedtak. Kommunalsjef virksomhetsstyring har ansvar for at kommunalområdene følger opp skjemaet.

Det er enighet med gruppelederne om at dette arket skal opptateres senest hvert kvartal, og en hovedgjennomgang i forbindelse med hvert års budsjett.

Rapportering til politisk nivå på gjennomføring av politiske vedtak er nå ivarettatt.

Med hilsen

Rolf Lossius
kommunalsjef virksomhetsstyring
Virksomhetsstyring

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 15/2023	Møtedato: 17.04.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

KOMMUNENS TILSYN MED ELEVER MED HJEMMEUNDERVISNING

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra rådmannen som besvarer spørsmål 1 til 4 som fremkommer av saksfremlegg i sak 14/23. Svarfrist 30.06.2023.

Saken gjelder: Oppfølging og tilsyn med barn med hjemmeundervisning

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. Sak fra Aftenposten 13.1.2023 «Mangler kontroll over barn med hjemmeundervisning».
2. Rundskriv fra Udir 5.2013
3. Info fra Norsk hjemmeundervisningsforbund
(<http://www.nhuf.no/hva-er-privat-hjemmeundervisning.html>)

Saksutredning:

K-Sekretariatet og kontrollutvalgets leder er blitt enige om å sette opp sak om kommunens oppfølging av barn i hjemmeskoler på møte i kontrollutvalget.

Saken i Aftenposten viste at det mangler et overordnet samlet tilsyn med ordningen med hjemmeundervisning, og til media uttalte statsråden;

– Det er kommunenes ansvar å følge opp barn med hjemmeundervisning, sier kunnskapsminister Tonje Brenna

I første omgang kan kontrollutvalget undersøke om Narvik kommune har barn som er underlagt ordningen med hjemmeskole og eventuelt hvilken oppfølging disse får.

Ifølge opplysninger fra Utdanningsforbundet er det nasjonalt 247 elever som er underlagt ordningen med hjemmeundervisning. Det finnes ikke tall per fylke eller kommune.

K-Sekretariatets vurdering:

Opplæringsloven § 14–3 gir kommunene rett og plikt til å føre tilsyn med barn som har privat hjemmeundervisning.

Bestemmelsen sier ingenting om hvordan tilsynet skal gjennomføres eller hvor ofte. Men det skal gjennomføres på en slik måte at kommunen kan se til at barnet får tilsvarende undervisning som på offentlig grunnskole, jf. opplæringsloven § 2-13, jf. § 2–1.

I første omgang er det tale om ren informasjonsinnhenting, og følgende spørsmål er relevant:

- 1. Hvor mange barn i Narvik kommune er underlagt ordningen med hjemmeundervisning?*
- 2. Har Narvik kommune skriftlige retningslinjer om kontroll av slik ordning?*
- 3. Rapporter fra eventuelle tidligere kontroller bes oversendt.*
- 4. Har Narvik kommune tidligere hatt elever i denne ordningen og hvilke erfaringer har man trukket fra det?*

Undervisning som foregår hjemme, men som kommunen har ansvaret for på grunn av sykdom eller lignende er ikke regnet som hjemmeundervisning i denne sammenheng

Dette er en sak som K-Sekretariatet vil fremme i mange av sine kommuner. Det foreligger ingen opplysninger per dato om at Narvik kommune ikke ivaretar sitt ansvar her. Det er med andre ord en sak som har fått aktualitet etter medias søkelys. I tillegg er barn og unges oppvekstvilkår, og tilsyn med dette er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid.

I første omgang stilles ovennevnte spørsmål, og svarene fra rådmannen vil avgjøre kontrollutvalgets oppfølging av saken.

Finnsnes, den 29. mars 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Mangler kontroll over barn med hjemmeundervisning. Ministeren vil ikke gripe inn.

Uholdbart, mener Høyre. Kunnskapsministeren møter sterk kritikk fra opposisjonen.

– Det er kommunenes ansvar å følge opp barn med hjemmeundervisning, sier kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap). *Foto: Olav Olsen / Aftenposten*

13.01.2023 13:00

Oppdatert 13.01.2023 15:54

Flere av landets ti største kommuner [mangler kontroll og oversikt](#) over barn med hjemmeundervisning.

Gjennom tilsyn skal kommunene se til at undervisningen tilsvare den som blir gitt på offentlig skole, men flere store kommuner kan ikke svare på hvor ofte barna har fått tilsyn de siste årene.

Statsforvalterne, som har ansvar for å undersøke om kommunene følger loven, [har bare undersøkt den private hjemmeundervisningen i Bergen kommune](#). Der fant de flere lovbrudd.

– Det er uakseptabelt, skriver Høyres Jan Tore Sanner i en e-post.

Han sitter i utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget og oppfordrer kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap) til å sørge for at kommuners kontroll med hjemmeundervisningen er god nok.

– Avsløringene viser at mange barn kanskje ikke får den opplæringen de har rett til. Derfor må kommunenes ansvar understrekes. Statsråden bør forsikre seg om at dette følges opp av statsforvalterne, sier han.

– Det er kommunenes ansvar

Det har kunnskapsministeren ingen planer om å gjøre.

– Det er forferdelige saker som har kommet frem. Det er en viktig påminnelse om ansvaret kommunene har. Det er kommunene som må følge med på at elever på hjemmeskole lærer det de skal, sier hun.

– *Er du trygg på at kommunene undersøker dette godt nok?*

– Sakene BT og Aftenposten har satt søkelyset på, viser at det undersøkes for lite og at tilsyn følges opp for dårlig. Kommunene må ha gode rutiner for dette.

På spørsmål om hva kunnskapsministeren tenker å gjøre med det, viser hun til arbeidet med en ny opplæringslov som skal være på plass innen skolestart neste år. Der vil reglene om hjemmeundervisning være et tema.

Fakta

Tilsyn med privat hjemmeundervisning

- Opplæringsloven § 14–3 gir kommunene rett og plikt til å føre tilsyn med barn som har privat hjemmeundervisning.
- Bestemmelsen sier ingenting om hvordan tilsynet skal gjennomføres eller hvor ofte. Men det skal gjennomføres på en slik måte at kommunen kan se til at barnet får tilsvarende undervisning som på offentlig grunnskole, jf. opplæringsloven § 2-13, jf. § 2-1.

Vis mer

I dag er det ingen krav til hvor ofte tilsyn med hjemmeundervisning skal gjennomføres. Det er heller ingen krav om at barna må være til stede under tilsynene. Det stilles ingen krav til foreldrenes kompetanse.

– De aller fleste lover i Norge kan i teorien bli mer detaljert. Men det er dem som utfører lovens bestemmelser, som må sørge for at oppfølgingen blir god nok, sier Brenna og fortsetter:

– Jeg mener det er vanskelig å gjøre gode tilsyn uten å møte barna. Kommunenes plikt til å føre tilsyn innebærer at det må føres tilsyn ofte nok til at kommunen er sikker på at barnet får oppfylt retten til opplæring, og at den er i tråd med loven.

Hun vil ikke å svare på om hun ønsker innstramminger i regelverket før den nye loven legges frem for Stortinget til våren. Det er ikke aktuelt å få på plass nasjonale retningslinjer for hvordan tilsyn skal gjennomføres, eller å be statsforvalterne om å undersøke kommunene.

– De som fører tilsyn og treffer ungene, eller eventuelt ikke får truffet dem, er nødt til å varsle videre hvis de ikke er trygge på at ungene lærer det de skal, eller ikke har det godt, sier Brenna.

Frp: – En ansvarsfraskrivelse

Fremskrittspartiets Himanshu Gulati sitter også i utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget.

– Jeg reagerer sterkt på at statsråden ikke ser noen grunn til å styrke tilsynsordningen og ikke vil foreta seg noe etter det som er kommet frem. Det er en ansvarsfraskrivelse, sier Gulati.

– Skolegang er en utrolig viktig del av alle barn og unges liv. Det er mulig å undervise barn som har behov for spesiell tilpasning hjemme, men skal de ha dette unntaket, er det viktig med en kvalitetskontroll. Det har BT og Aftenposten dessverre fått frem stygge eksempler på.

Himanshu Gulati representerer Frp på Stortinget og sitter i utdanning- og forskningskomiteen. *Foto: Olav Olsen*

Før jul skrev BT og Aftenposten om [«Mathias». Han ble funnet alvorlig underernært i en leilighet i Bergen](#) i fjor. Tenåringen hadde aldri gått på skolen, men fikk hjemmeundervisning av moren.

– Saken om «Mathias» burde være alvorlig nok til at kunnskapsministeren gjør en gjennomgang av regelverk og praksis for å finne ut om lignende tilfeller kan finne sted ellers i landet, sier Abid Raja i Venstre.

– Jeg er helt enig i at kommunene må gå gjennom sine rutiner og praksis, for å sikre at alle barn får den opplæringen og oppfølgingen de har krav på, svarer kunnskapsministeren.

Komitéleder: – Bør være krav til hvordan det føres tilsyn

Hege Nyholt i Rødt leder utdanningskomiteen på Stortinget.

– Selvfølgelig bør det være krav til hva og hvordan det skal føres tilsyn, sier hun.

Hege Nyholt (R) leder utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget. *Foto: Javad Parsa / NTB*

Komiteen arbeider for tiden med et utkast til den nye opplæringsloven.

– Vi ser på hjemmeskole som noe som bare bør skje unntaksvis. En søknadsbasert ordning vil være mer i tråd med det og gi bedre oversikt og mulighet til å føre oversikt og kontroll med barnas opplæring.

Forslaget til ny opplæringslov ble sendt ut på høring under Solberg-regjeringen. Da ble det foreslått å innføre en meldeplikt for foreldrene som vil gi hjemmeundervisning, og at kommunen skal føre tilsyn senest innen tre måneder etter at undervisningen starter.

– Dette må på plass. I tillegg har vi behov for mer kunnskap om skolefravær, skolevegring og bakgrunnen for at noen velger privat hjemmeundervisning, sier Sanner i Høyre.

Privat hjemmeundervisning Udir-5-2013

Dette rundskrivet omhandler privat hjemmeundervisning og det kommunale tilsynet med den private hjemmeundervisningen.

NB! Privatskolelova er endret til friskolelova.

RUNDSKRIV SIST ENDRET: 21.09.2020

Endret 21.09.2020: I fotnote 5 ble "Forskrift til opplæringsloven § 3-1 annet ledd" endret til "Forskrift til opplæringsloven § 3-1 tredje ledd" som følge av endringer i forskrift til opplæringsloven kapittel 3.

Innhold

1. Innledning

Del I Gjennomføring og opplæring

2. Kravet til «tilsvarende undervisning» og opplæringsloven § 2-13

Del I Gjennomføring og opplæring

3. Særlig om støttetiltak

Del I Gjennomføring og opplæring

4. Gratisprinsippet

Del I Gjennomføring og opplæring

5. Dokumentasjon og inntak til videregående opplæring

Del II Tilsyn mv.

6. Kommunalt tilsyn med privat hjemmeundervisning

Del II Tilsyn mv.

7. Ansvar og delegering av oppgaver

Del II Tilsyn mv.

8. Samarbeid med foreldrene

Del II Tilsyn mv.

9. Ingen forhåndsgodkjenning

Del II Tilsyn mv.

10. Saksbehandlingen

Del II Tilsyn mv.

11. Statsforvalterens tilsynsansvar

Del III Andre forhold

12. Privat hjemmeundervisning i ett eller flere fag

1. Innledning

Privat hjemmeundervisning innebærer at foreldrene selv underviser sine egne barn.

Privat hjemmeundervisning må derfor avgrenses mot skolevirksomhet¹ som omfatter

grunnskoleopplæring for andre enn egne barn. Privat hjemmeundervisning må også avgrenses mot offentlig opplæring i hjemmet, for eksempel ved sykdom.

Retten til privat hjemmeundervisning er forankret i menneskerettskonvensjoner² og er slått fast i opplæringsloven § 2-1 om «tilsvarende undervisning» og § 2-13 om «privat grunnskoleopplæring i heimen». Kravene til privat hjemmeundervisning etter § 2-13 springer ut av plikten til grunnskoleopplæring etter § 2-1. Plikten varer fra det kalenderåret barnet fyller 6 år og til barnet har fullført det tiende året.

Det geografiske virkeområdet for opplæringsloven er ikke lovfestet. Det følger derfor av allmenne rettsprinsipp at loven kun gjelder i riket. Dette innebærer at retten og plikten til grunnskoleopplæring ikke gjelder for barn i skolepliktig alder som bosetter seg i utlandet. Opplæringsloven § 2-13 kommer derfor ikke til anvendelse når barnet bor eller oppholder seg i utlandet.

¹Offentlige skoler, private grunnskoler godkjent etter opplæringsloven § 2-12 eller skoler godkjent etter privatskoleloven.

²Menneskerettsloven vedlegg 4 art. 13 nr. 3 og 4. I Norge er flere internasjonale konvensjoner innarbeidet i lovverket gjennom menneskerettsloven av 1999-05-21 nr. 30.

2. Kravet til «tilsvarende undervisning» og opplæringsloven § 2-13

Opplæringsloven § 2-1 om tilsvarende opplæring og § 2-13 må ses i sammenheng. Med det mener vi at den private hjemmeundervisningen skal tilsvare den som blir gitt i offentlig grunnskole. Begrepet «tilsvarende undervisning» bygger på prinsippet om opplæringsplikt, og ikke skoleplikt. Barn og unge skal gjennom opplæring i hjemmet få en mulighet til å tilegne seg tilsvarende kunnskaper som i den offentlige grunnskolen. Det innebærer et krav om at læreplanverket³ skal følges.

Paragraf 2-13 lyder;

§§ 1-1, 1-3, 2-3 og 2-4 i lova med forskrifter gjeld for innhaldet i privat grunnskoleopplæring i heimen så langt reglane ikkje kjem i strid med Noregs

Privat hjemmeundervisning er i utgangspunktet omfattet av de samme lovreglene og forskriftene om opplæringens formål og innhold, som opplæringen i offentlig grunnskole. Dette gjelder reglene om formålet med grunnskoleopplæringen i opplæringsloven § 1-1, tilpasset opplæring og tidlig innsats i § 1-3, reglene om innholdet i opplæringen i § 2-3 med forskrifter og reglene om faget religion, livssyn og etikk i § 2-4. Bestemmelsene som er ramset opp i § 2-13 om innholdet i opplæringen skal bare gjelde så langt de ikke er i strid med Norges internasjonale forpliktelser⁴. Konvensjonsbestemmelser som Norge har forpliktet seg til gjennom blant annet nasjonal lovgivning, er særlig knyttet til foreldrenes rett til å velge en opplæring for sine barn som er i overensstemmelse med deres etiske eller religiøse overbevisning. Men folkeretten gir også staten rett til å kreve en minstestandard på opplæringen, og at opplæringen skal oppfylle nærmere bestemte formål.

Det nærmere innholdet om fag, om mål for opplæringen, om omfanget av opplæringen i fagene og om gjennomføringen av opplæringen i grunnskoleopplæringen er fastsatt i forskrift med hjemmel i opplæringsloven § 2-3 tredje ledd (som § 2-13 viser til). Etter forskrift til opplæringsloven § 1-1 skal opplæringen i grunnskolen være i samsvar med læreplanverket, med den generelle delen av læreplanen, prinsipp for opplæringen, fag- og timefordelingen og læreplaner for de enkelte fagene.

Det er bare innholdet i den private hjemmeundervisningen som reguleres i § 2-13. Det betyr blant annet at hjemmeundervisning ikke er omfattet av forskrifter om individuell vurdering etter opplæringsloven § 2-3. Det skal med andre ord ikke gis underveisvurdering, sluttvurdering og eksamen i fagene etter forskrift til opplæringsloven kapittel 3⁵. Heller ingen av de andre bestemmelsene om grunnskoleopplæring i opplæringsloven gjelder for privat hjemmeundervisning. For eksempel er privat hjemmeundervisning unntatt fra kompetansekravene for undervisningspersonell etter opplæringsloven § 10-1. I kravet til tilsvarende opplæring vil det likevel ligge et krav om kvaliteten på opplæringen. Blant annet må foreldrene ha nødvendige forutsetninger for å drive opplæring, selv om de ikke trenger å ha formell lærerkompetanse. Det er opp til kommunen å avgjøre gjennom tilsyn om foreldrene er tilstrekkelig kvalifisert.

Det følger av opplæringsloven § 2-13 at barn som gis opplæring i hjemmet av foreldre, har

krav på tilpasset opplæring. Det betyr at foreldrene har en plikt til å tilpasse opplæringen til barnets evner og forutsetninger. Opplæringen skal med andre ord være egnet til å gi barnet likeverdig mulighet til å nå kompetansemålene i læreplanverket.

³ Forskrift til opplæringsloven § 1-1.

⁴ Spørsmålet om menneskerettskonvensjoner og folkerettslige teksters stilling i norsk rett er en del av et større spørsmål om folkerettens stilling i nasjonal rett, og vil ikke bli behandlet her.

⁵ Forskrift til opplæringsloven § 3-1 tredje ledd.

3. Særlig om støttetiltak

Foreldre som velger privat hjemmeundervisning må være klar over at barnet ikke lenger omfattes av den offentlige grunnskoleopplæringen, og fratas en del rettigheter etter opplæringsloven. Blant annet har barnet ikke rett til spesialundervisning, særskilt språkopplæring, tegnspråkopplæring mv. Dersom foreldrene mener at barnet ikke får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen i hjemmet, må foreldrene skrive barnet inn i den offentlige grunnskolen.

4. Gratisprinsippet

Foreldrene kan heller ikke kreve å få dekket utgifter til lærebøker og undervisningsmateriell. Det følger av opplæringsloven § 2-15 at «Elevane har rett til gratis offentlig grunnskoleopplæring.» Det er ikke vist til denne bestemmelsen i § 2-13. Det betyr at gratisprinsippet ikke gjelder her. Det er selvfølgelig ikke noe i veien for at kommunene på frivillig basis tilbyr seg å dekke utgifter i forbindelse med opplæringen.

5. Dokumentasjon og inntak til videregående opplæring

Det er viktig at foreldre, og ungdom som får privat hjemmeundervisning, blir gjort oppmerksomme på at de ikke har rett til ordinært vitnemål fra grunnskolen. Kommunen skal i stedet skrive ut en dokumentasjon om at grunnskolen er fullført. En attestasjon om man vil. Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har rett til tre års fulltid videregående opplæring, jf. opplæringsloven § 3-1. Ved inntak til videregående skole vil

ungdom som har hatt privat hjemmeundervisning bli tatt inn på individuelt grunnlag⁶. Det understrekes at det ikke er mulig for ungdom å ta eksamen i fag på 10. årstrinn som privatist for å få karakterer og vitnemål. Det er ikke noen privatistordning i grunnskolen for ungdom.

⁶ Forskrift til opplæringsloven § 6-24.

Del II Tilsyn mv.

6. Kommunalt tilsyn med privat hjemmeundervisning

Etter opplæringsloven § 14-3 har kommunen hjemmel til å føre tilsyn med privat hjemmeundervisning. Bestemmelsen innebærer at kommunen både har en rett og en plikt til å føre slikt tilsyn.

Bestemmelsen om tilsyn er generelt utformet og sier ikke noe om hvordan tilsynet skal utføres. Det er opp til den enkelte kommune å utarbeide rutiner for den nærmere gjennomføringen av tilsynet. Det eneste uttrykkelige virkemiddel bestemmelsen omhandler, er hjemmelen for å kreve fremmøte av elever til særskilte prøver. For øvrig må tilsynet gjennomføres på en slik måte at kommunen ser til at barnet får tilsvarende undervisning, jf. opplæringsloven § 2-13, jf. § 2-1.

Når det er tvil om hjemmeundervisningen er tilfredsstillende, kan kommunen som nevnt kalle barnet inn til særskilte prøver. Det sies uttrykkelige i bestemmelsen, og støttes i forarbeidene til loven at kommunen har en rett og plikt til å innkalle til særskilte prøver. Slike prøver må imidlertid være grunngitt med tilsynsansvaret til kommunen, og det behovet kommunen har for å kontrollere at den opplæringen barna får er i samsvar med læreplanverket. Det er også hensiktsmessig å se på barnets fremdrift i fagene, og eventuelt sammenligne det med andre elevers fremdrift. Det er opp til kommunen å vurdere hvilke prøver som er egnet til å bruke i tilsynsøyemed. Det vil måtte være en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle. Selv om barna har en plikt til å møte frem til særskilte prøver, betyr ikke

det at det skal gis vurdering etter forskrift til opplæringsloven kapittel 3, jf. ovenfor.

Paragraf 14-3 lyder;

Kommunen fører tilsyn med den pliktige opplæringa for barn og unge som ikkje går på skole, og kan òg kalle dei inn til særskilde prøver. Kommunen skal krevje at barnet eller den unge skal gå i skole dersom dei krava lova her med forskrifter stiller til heimeopplæringa, ikkje er oppfylte.

7. Ansvar og delegering av oppgaver

Det er kommunen som har ansvaret for å føre tilsyn med den private hjemmeundervisningen. Kommunen kan imidlertid delegerer oppgaver i forbindelse med tilsynet, men beholder fortsatt ansvaret for tilsynet. Ansvaret kan ikke delegeres. Når det er kommunen som har ansvaret for å føre tilsynet, må det også være kommunen som bestemmer hvordan tilsynet skal organiseres og hvem som skal stå for den praktiske gjennomføringen. Det betyr at det er kommunen som har avgjørelsesmyndighet når det gjelder valg av person som skal foreta tilsynet i praksis. Det er også lagt til grunn i forarbeidene til loven⁸, og er i tråd med Høyesteretts tolkning⁹ av den tidligere bestemmelsen i grunnskoleloven, om kommunenes tilsyn med privat hjemmeundervisning.

De som får delegert oppgaver i forbindelse med tilsynet, må ha kompetanse til å gjennomføre oppgavene i forhold til de hensyn man står overfor på dette området. I komiteens merknader¹⁰ er det understreket at kommunens tilsyn med den private hjemmeundervisningen må anerkjenne foreldrenes rett til å tilpasse opplæringen ut fra formålet med hjemmeundervisningen, i de tilfellene livssynsmessige eller pedagogiske

forhold ligger til grunn for ønsket om privat hjemmeundervisning. Komiteen mener dette kan ses på som en parallell til privatskolelovens bestemmelser om godkjenning av fagplaner som avviker fra læreplanen begrunnet i livssyn og alternativ pedagogikk. Skolen ved rektor har i mange kommuner den praktiske utøvelsen av tilsynsoppgavene.

⁸ Ot. prp. nr. 46 (1997-98) s. 140.

⁹ Rt. 1999 s. 1656.

¹⁰ Innst. O. nr. 70 (1997-98) fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om grunnskolen og videregående opplæring (opplæringsloven).

8. Samarbeid med foreldrene

Minst like viktig er det at tilsynet skjer i samarbeid med foreldrene. Det sies ikke uttrykkelig i bestemmelsen, men i forarbeidene til loven står det at tilsynet bør skje i samarbeid med foreldrene. Kommunen har ingen tvangsmyndighet knyttet til tilsynet, men om tilsynet skal kunne utføres på en tilfredsstillende måte må begge parter samarbeide. I merknadene til forslaget § 14-2 fremgår det;

Heimeopplæringa er ikkje lovleg dersom tilsyn ikkje er mogleg som følgje av manglande samarbeid frå foreldra. Også i slike tilfelle skal kommunen krevje at barnet skal gå i den offentlege skolen.

I den samme kjennelsen fra Høyesterett¹¹, tas nettopp dette til inntekt for flertallets syn om at foreldrene har en plikt til å samarbeide med kommunen på en slik måte at det blir mulig å gjennomføre tilsynet. Det er uomtvistet at foreldrene plikter å gi barna en opplæring som tilsvarende den offentlige grunnskoleopplæringen, men det er også et brudd på den pliktige opplæringen, hvis kommunen ikke gis anledning til å føre det tilsynet som loven forutsetter skal føres. Også i disse tilfellene skal kommunen kreve at barnet skal gå i den offentlige skolen. I motsatt fall, ville bestemmelsen om tilsyn være innholdsløs.

9. Ingen forhåndsgodkjenning

Opplæringsloven har ingen bestemmelser som pålegger foreldrene å søke kommunen om privat hjemmeundervisning på forhånd, dvs. før opplæringen starter. Privat hjemmeundervisning krever ikke forhåndsgodkjenning. Det vil uansett være i foreldrenes og barnets interesse at det faglige innholdet og tilsynet blir klarlagt i samarbeid med kommunen på et så tidlig tidspunkt som mulig, i og med at kommunen har ansvaret for tilsynet. En slik kontakt kan etableres ved å melde fra til kommunen om oppstart, slik at tilsynet kan planlegges.

De som fører tilsynet, må innenfor rammen av gjeldende rett, prøve å få til et godt samarbeid med foreldrene. Det vil kunne få uheldig konsekvenser for barnet hvis ikke tilsynet planlegges og etableres i startfasen. Skulle kommunen i ettertid komme til at den private hjemmeundervisningen ikke oppfyller betingelsene og dermed krever at undervisningen må opphøre, kan barnet komme uheldig ut med hensyn til å gå på et årstrinn med elever som har hatt en bedre progresjon i opplæringen. Mener foreldrene at den som fører tilsynet, utfører oppgaven på en lite egnet måte, har man som foreldre full rett til å ta dette opp med kommunen. Kommunen plikter da å undersøke saken, og eventuelt ta det skritt som er nødvendig for å rette på forholdet. Når kommunen fører tilsyn, er det utøvelse av offentlig myndighet. Det betyr at kommunen er bundet av reglene i forvaltningsloven.

10. Saksbehandlingen

Når den private hjemmeundervisningen ikke er lovlig, fordi kommunen som tilsynsmyndighet mener at opplæringen i hjemmet ikke er tilsvarende den grunnskoleopplæringen som blir gitt i offentlige skoler, skal kommunen fatte et enkeltvedtak¹² om dette. Kommunen skal kreve at barnet starter på skolen. Vedtaket er underlagt reglene i forvaltningslovens kapittel IV-VI, og kan påklages til statsforvalteren, jf. opplæringsloven § 15-2. Foreldrene skal gis anledning til å uttale seg før vedtak fattes. Hvis barnet er over 15 år, skal barnet selv også ha anledning til å uttale seg. Videre skal kommunen passe på at også yngre barn får gitt sitt syn i saken. Dersom barnet likevel ikke møter på skolen, kan foreldrene eller andre som har omsorg for barnet straffes med bøter etter opplæringsloven § 2-1 siste ledd. Dette henger sammen med at barn og unge har en

plikt til grunnskoleopplæring. Alternativt kan foreldrene søke om at barnet blir tatt inn på en godkjent privat grunnskole.

¹² Jf. forvaltningsloven § 2.

11. Statsforvalterens tilsynsansvar

I følge opplæringsloven § 14-1 er det statsforvalteren som fører tilsyn med at kommunene og fylkeskommunene oppfyller de pliktene de er pålagt i eller i medhold av opplæringsloven. (De såkalte kommunepliktene.) Det betyr at statsforvalteren fører tilsyn med at kommunene fører tilsyn med den private hjemmeundervisningen.

Del III Andre forhold

12. Privat hjemmeundervisning i ett eller flere fag

Etter direktoratets vurdering er kommunene, som ansvarlig instans for all grunnskoleopplæring, ikke forpliktet til å akseptere løsninger der opplæringsplikten dels blir oppfylt i den offentlige grunnskolen og dels blir oppfylt ved privat hjemmeundervisning. Hvis dette er et ønske fra foreldrene, må man i slike tilfeller som et utgangspunkt søke kommunen om en slik løsning.

Norsk hjemmeundervisningsforbund

www.nhuf.no

Hva er privat hjemmeundervisning?

I Norge er det opplæringsplikt, ikke skoleplikt. Det er foreldrenes ansvar å påse at barna får den grunnskoleopplæringen de har rett på. Dette kan foreldrene gjøre gjennom å ha barna i den offentlige skolen, i en privatskole eller gjennom privat hjemmeundervisning. Privat hjemmeundervisning betyr at foreldrene selv står for den praktiske opplæringen av egne barn.

Oppstart

Privat hjemmeundervisning er ikke søknadspliktig. Oppstart meldes skriftlig til kommunen.

Gjennomføring

Den private hjemmeundervisningen skal være tilsvarende den offentlige grunnskoleopplæringen og følge de samme læreplanene. Kravet om tilpasset opplæring gjelder også for privat hjemmeundervisning.

Tilsyn

Kommunen plikter å føre tilsyn med den private hjemmeundervisningen. Tilsynet skal være et samarbeid mellom hjemmet og kommunen. Tilsynet skal se på faglig framgang og vurdere om den private hjemmeundervisningen er tilfredstillende.

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (Opplæringslova)

§ 2-1 Privat hjemmeundervisning er regnet som "anna, tilsvarende opplæring".

§ 2-13 beskriver hvilke §§ som gjelder for privat hjemmeundervisning:

§§ 1-2, 1-3, 2-3 og 2-4.

§ 14-3 slår fast kommunens tilsynsansvar.

Forskrift til opplæringslova §3-1 slår fast at privat hjemmeunderviste elever ikke har rett til karakterer.

Les mer i UDIRs rundskriv *Privat hjemmeundervisning Udir-5-2013*

PRIVAT
HJEMMEUNDERVISNING

LOVER OG PLIKTER

RESSURSER

BLOGG

NHUF

I Norge er det opplæringsplikt, ikke skoleplikt. Det er foreldrenes ansvar å påse at barna får den grunnskoleopplæringen de har rett til. Dette kan foreldrene gjøre gjennom å ha barna i den offentlige skolen, i en privatskole eller gjennom privat hjemmeundervisning. Privat hjemmeundervisning betyr at foreldrene selv står for den praktiske opplæringen av egne barn.

Den private hjemmeundervisningen skal være tilsvarende den offentlige opplæringen. Opplæringsloven gir metodefrihet i opplæringen, men målet med opplæringen er den samme og er beskrevet i [læreplanene](#).

Last ned en pdf med et kort informasjonskriv om privat hjemmeundervisning ved å trykke på knappen under.

INFORMASJONSKRIV PDF

Hvem hjemmeundervises?

Det kan være mange grunner til at familier velger privat hjemmeundervisning for kortere eller lengre tid; mistriksel på skolen, mobbing, mangel på individuelt tilpasset opplæring, sykdom eller medfødte tilstander, lang eller farlig skolevei, ulike pedagogiske retninger, lengre utenlandsopphold, grendeskoler som legges ned, religiøst orientert livssyn eller deltagelse i musikalske eller sportslige aktiviteter som krever mye fravær.

PRIVAT
HJEMMEUNDERVISNING

LOVER OG PLIKTER

RESSURSER

BLOGG

NHUF

Vår erfaring er imidlertid at dette tallet ikke er helt korrekt. Noen av grunnene til det kan være forskjeller i måten kommunene rapporterer tall om privat hjemmeundervisning, delte løsninger skole/hjemmeundervisning som ikke regnes som privat hjemmeundervisning, noen har privat hjemmeundervisning deler av året eller oppstart senere enn GSIs innrapportering som er i oktober.

Som forening har NHUF oversikt over hvilke familier som er medlemmer, og over hvilke barn de har oppgitt som medlemmer. Ikke alle barn som er familiemedlem hos oss har privat hjemmeundervisning og ikke alle som driver privat hjemmeundervisning er medlem av NHUF.

PRIVAT
HJEMMEUNDERVISNING

LOVER OG PLIKTER

RESSURSER

BLOGG

NHUF

2018-19	184
2017-18	151
2016-17	179
2015-16	119
2014-15	117
2013-14	124
2012-13	114
2011-12	111
2010-11	221
2009-10	109
2008-09	108
2007-08	184
2006-07	217
2005-06	159
2004-05	186
2003-04	210
2002-03	188
2001-02	110
2000-01	74
1999-00	85
1998-99	86
1997-98	301

Tall fra Grunnskolens Informasjonssystem (GSI)

PRIVAT
HJEMMEUNDERVISNING

LOVER OG PLIKTER

RESSURSER

BLOGG

NHUF

Siste nytt

Bli medlem

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 16/2023	Møtedato: 17.04.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

REFERATSAKER

Innstilling til v e d t a k:

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Saken gjelder:

Orienteringer.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Referater:

A. K-SEKRETARIATET IKS – INNKALLING TIL MØTE I
REPRESENTANTSKAPET

- Brev av 29.3.2023

B. FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

- Informasjon Fagkonferansen 2023, 31. mai – 2. juni

Finnsnes, 4. april 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Medlemmene i representantskapet
i K-Sekretariatet IKS

Deres ref.:
Vår ref.: 1871/23/012/IJ

Saksbeh.: Inger Johansen
E-postadr.: inger@k-sek.no

Telefon: 91 35 19 94
Dato: 29.3.2023

INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET

Med henvisning til brev av 24.1. d.å. innkalles det herved til møte i representantskapet. **Møtet gjennomføres digitalt (Microsoft Teams).** Ansatte i selskapet, styret, leder og nestleder i representantskapet møter fysisk på fylkeshuset i Tromsø.

Møtested: Nettmøte via Teams (**egen lenke sendes i forkant av møtet**)
Møtedato: Mandag 24. april 2023
Tid: Kl. 1100

Sakliste:

1. Åpning ved representantskapets leder Reidar Karlsen
 - a. valg av 2 medlemmer til å underskrive protokollen sammen med møtelederen
2. Årsregnskap og årsrapport fra styret for 2022
3. Økonomiplan 2024-2027
4. Godtgjørelse tillitsvalgte

Vedlagt følger saksdokumenter.

Av hensyn til innkalling av varamedlem(mer) ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet ved Inger Johansen i god tid før møtet (e-post: inger@k-sek.no ev. tlf. 91 35 19 94)

Møtegodtgjørelse og eventuelle reiseutgifter til representantene dekkes av K-Sekretariatet IKS.

Med vennlig hilsen

Reidar Karlsen
representantskapets leder

Gjenpart u/vedlegg: Deltaker(fylkes)kommuner
Deltaker(fylkes)kommuners kontrollutvalg
KomRev NORD
KPMG
Deloitte

Postadresse:	Hovedkontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:	Avdelingskontor:
K-Sekretariatet IKS	Fylkeshuset	Postmottak	Ringv. 1	Rådhuset	Fylkeshuset
Postboks 6600	TROMSØ	9479 HARSTAD	9300 FINNSNES	8305 SVOLVÆR	8048 BODØ
9296 TROMSØ	Tlf. 45 96 04 75/ 91 69 18 42	Tlf. 48 03 83 83	Tlf. 91 35 19 94	Tlf. 95 10 90 02	Tlf. 91 36 09 38
www.k-sek.no	Org.nr. 988 064 920				

Representantskapets medlemmer og innkalte varamedlemmer:

<u>Navn</u>	<u>Kommune/fylkeskommune</u>
Erik Seglem Bø	Troms og Finnmark fylkeskommune
Birger Holand	Kvæfjord kommune
Halvar Hansen	Harstad kommune
Per Inge Søreng	Senja kommune
Reidar M. Karlsen	Målselv kommune
Jan-Eirik Nordahl	Sørreisa kommune
Gunda Johansen	Balsfjord kommune
Mona Benjaminsen	Karlsøy kommune
Rolleiv Lind	Tromsø kommune
Hermund Dalvik	Kåfjord kommune
Eirik Losnesgaard Mevik	Kvænangen kommune
Dan-Håvard Johnsen	Lyngen kommune
Terje Olsen	Nordreisa kommune
Ørjan Albrigtsen	Skjervøy kommune
Inger Heiskel	Storfjord kommune
Rolf Hugo Eriksen	Bø kommune
Geir Halvorsen	Sortland kommune
Hugo Jacobsen	Lødingen kommune
Lena Arntzen (v)	Hadsel kommune
Alf Roger Jakobsen	Øksnes kommune
Dag Sigurd Brustind	Ibestad kommune
Svein Nilsen (v)	Evenes kommune
Espen Thorvaldsen	Vågan kommune
Magnus Ellingsen	Vestvågøy kommune
Raymond Abelsen	Flakstad kommune
Svein G. Gabrielsen (v)	Moskenes kommune
Oddvar Aasan	Værøy kommune
Terry Torsteinsen	Røst kommune
Marianne Dobakk Kvensjø	Nordland fylkeskommune
Rune Østergren	Narvik kommune
Helene Berg Nilsen	Tjeldsund kommune
Hege Rollmoen	Lavangen kommune
Torfinn Bø	Andøy kommune
Anita Karlsen	Gratangen kommune
Svein-Magne Forsgren	Salangen kommune
Marit Espenes	Dyrøy kommune
Torill Annie Johansen	Bardu kommune

Fagkonferansen 2023, 31. mai -1. juni

I 2023 arrangeres fagkonferansen på [Scandic Lerkendal, Trondheim](#), 31.mai-1.juni

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontrollarbeid i kommunal sektor.

Program

Det er krig i Europa, dyrtid og klimakrisen er foruroligende nær. Hva bør kontrollutvalget være oppmerksom på i denne sammenhengen?

- Hvilke trusler står kommunene overfor?
- Er beredskapen i kommunen god nok?
- Er kommunen beskyttet mot korrupsjon og økonomisk kriminalitet?
- Det er kommunestyre- og fylkestingsvalg til høsten. Derfor er det aktuelt å spørre om vi er sikre på om vi kan gjennomføre valg på en trygg måte uten påvirkning?
- Hva med personvernet? Er kommunen beskyttet mot hacking og cyberangrep?

Samtidig er det krav til kommunene om godt ytringsklima og åpenhet.

- Hvordan står det egentlig til med åpenheten i norske kommuner?
- Ytringsfrihetskommisjonen mener at kommuner som sliter med åpenheten må lage en tiltaksplan som skal sikre at offentlighetsloven og arkivloven etterleveres.

Dag 1, 31. mai

09:00 Registrering med mat

10:00 Velkommen | Tage Pettersen, styreleder FKT

10:05 Kommunenes ansvar for egen beredskap | Øystein Johannessen, Assisterende Statsforvalter, Trøndelag

10:45 Kort pause

10:50 Geoteknikk i Overhalla kommune, Forvaltningsrevisjonsrapport som tar for seg faren for kvikkleirekred | Margrete Haugum, oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor, Midt-Norge Revisjon SA

11:35 Pause

11:50 Personvernkommisjonens rapport, utfordringer for kommunene | Helge Veum, medlem av Personvernkommisjonen, leder for teknologi og innovasjon, Ålesund kommune

12:30 Kort pause

12:35 Spørsmål og refleksjon

13:00 Lunsj

14:00 Korrupsjon og økonomisk kriminalitet med blikk på offentlig sektor | Mari Sognnæs Andresen, Økokrim

14:45 Pause

15:00 Hvordan kan vi beskytte norske valg mot uønsket informasjonspåvirkning? | Ine Marie Eriksen Søreide, stortingsrepresentant (H)

Dag 2, 1. juni

09:00 Rapport fra Ytringsfrihetskommisjonen | Anki Gerhardsen, frilansjournalist, og medlem av kommisjonen

09:45 Pause

10:00 Hvordan står det til med åpenheten i kommune-Norge? | Tor Dølvik, spesialrådgiver, TI Norge

10:45 Pause

11:00 Åbenhetsloven og kommunenes rett til å kreve informasjon fra leverandører | Gro Valen Simonsen, Forbrukertilsynet

11:30 Lunsj

12:30 Refleksjoner etter endt valgperiode og erfaringsoverføring til nytt utvalg. Paneldebatt med flere KU-ledere og spørsmål fra salen. | Tage Pettersen, FKT, moderator

13:30 Pause

13:45 Skråblikket: Tvil deg god | Henrik Syse

14:50 Avslutning | Tage Pettersen, FKT

Deltakeravgift kr. 7 500, ikke medlemmer kr. 7 950

Påmeldingsfrist: 21. april

Påmelding

Kommune/selskap

Organisasjonsnummer EHF *

Postnummer *

Poststed *

Ressursnummer e.l. (som ref. på faktura)

E-post kopimottaker

☐ Er medlem i FKT

Deltaker

Fornavn *

Etternavn *

Epost *

Mobil

Tilleggsopplysninger, allergier ol.

Ønsket deltakelse * —Please choose an option—

SEND

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 17/2023	Møtedato: 17.04.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

EVENTUELT

Innstilling til v e d t a k:

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Saken gjelder:

Temaer til drøfting.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg: Program for konferansen
B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Deltakelse på NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2023

Leder og et medlem av kontrollutvalget deltok på konferansen 2.-3. februar og vil gi en kortfattet orientering fra deltakelsen.

I tilfelle det er andre temaer som ønskes drøftes tas det opp i møtet.

Finnsnes, den 4. april 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2023

[Tilbake til kursoversikten](#)

Nøkkelfinfo

Fra/til	1.2–2.2
Påmeldingsfrist	Løpende
Pris	Kr 7 950 eks. mva. med overnatting (inkl. frokost og middag) (ikke-medl.: kr 8 350 eks. mva.) Kr 6 100 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 6 500 eks. mva.) Kr 1 283 eks. mva. for overnatting (inkl. frokost) fra 31. januar til 1. februar 2023 Deltakere fra kommuner/fylkeskommuner hvor sekretariatstjenesten for kontrollutvalget ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.
Sted	Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen
Varighet	1.2.: 10.00 - 17.00 2.2.: 09.00 - 13.00

Vi har igjen gleden av å invitere til NKRFs årlige Kontrollutvalgskonferanse 1. - 2. februar 2023 og endelig igjen som en **fysisk** samling i The Qube på Gardermoen.

Fra den første konferansen i 2005 med ca. 300 deltakere har dette årlige arrangementet vokst betydelig og etablert seg som det viktigste og største treffpunktet for kontrollutvalgene i kommunal sektor. I 2021 og 2022 samlet konferansen rundt 400 deltakere *digitalt*. Deltakerrekorden er fra 2020 med ca. 800 deltakere på Gardermoen.

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontroll, revisjon og tilsyn i kommunal sektor.

Program

Onsdag 1. februar 2023:

09.00 - 10.00: Registrering og enkel servering

10.00: Åpning

- Møteleder **Håkon Haugsbø** og **Rune Tokle**, daglig leder i NKRF

10.10: En åpen opplyst samtale – en forutsetning for et velfungerende lokaldemokrati

- [Ytringsfrihetskommisjonen](#)s leder, **Kjersti Løken Stavrum**, vil med utgangspunkt i dette temaet snakke om kommisjonens utredning: [NOU 2022: 9 En åpen og opplyst offentlig samtale](#). Kommisjonen har med utgangspunkt i Grunnloven § 100 utredet de sosiale, teknologiske, juridiske og økonomiske rammene for ytringsfrihet i dagens samfunn. Utrekningen har vært på en bred [høring](#) med frist 16. januar 2023. Det er kommunestyre- og fylkestingsvalg høsten 2023, og det gjør kommisjonens utredning enda mer interessant og aktuell.

10.45: Bidrar debattklimaet i dag til et levende lokaldemokrati?

- Har vi en åpen og opplyst samtale i dag – og er debattklimaet slik at det bidrar til et levende lokaldemokrati? Hvordan står det til med rekruttering til kandidater til folkevalgte verv? er spørsmål vi søker å belyse i denne programposten, hvor vi får høre fra spesialrådgiver i KS, **Lise Spikkeland**.

11.00: PAUSE | Utstilling

11.20: Erfaringer fra Kristiansand kommune

- **Jannike Arnesen**, politisk rådgiver for ordføreren i Kristiansand og medlem av bystyret

11.35: Samtale med innlederne

11.50: LUNSJ | Utstilling

Vi følger opp temaet fra første programpost med en annen av Ytringsfrihetskommisjonens problemstillinger:

12.50: Tilgang på informasjon – en forutsetning for en åpen og opplyst offentlig samtale

- I denne bolken vil du blant annet møte leder av Pressens offentlighetsutvalg, **Tron Strand**, som vil belyse hvordan det egentlig står til med åpenheten i norske kommuner. Hvordan står det til med tilgangen på informasjon/åpenheten i kommune-Norge? Og vil mer åpenhet automatisk føre til med demokrati? Pressens offentlighetsutvalg utarbeider i samarbeid med Kommunal Rapport, et [Åpenhetsbarometer](#).

13.30 PAUSE | Utstilling

13.50 Trenger vi et åpenhetsregister?

- KS har fått en [utredning](#) fra Advokatfirmaet Lund & co DA om et eventuelt åpenhetsregister for norske kommuner (ofte omtalt som "lobbyregister"). Hva betyr egentlig det? Partner og advokat i Lund, **Silje Aga Rogan**, vil presentere utredningen og drøfte hvorvidt vi trenger et åpenhetsregister.

14.20: Samtale

- Dette temaet avsluttes med en samtale med innlederne samt lederen for den liberale tankesmien Civita, **Kristin Clemet**.

14.40: PAUSE | Utstilling

Neste tema blir barnevern:

15.00: Barnevernsløftet – hva er det?

- Vi hører stadig historier fra barnevernet. I tillegg er barnevern ofte et tema når kontrollutvalgene skal bestille forvaltningsrevisjoner fra revisjonen. Hva innebærer egentlig den nye [barnevernsreformen](#) og hva er barnevernsløftet? Seniorrådgiver i KS Innlandet, **Martin Skramstad**, innleder.

15.30: Slik gjør vi det i Lørenskog kommune

- Vi får konkrete eksempler på hvordan man har jobbet med dette temaet ved **Cecilie Fremo Bergkvam** som er leder for barneverntjenesten i Lørenskog kommune.

15.50: PAUSE | Utstilling | Enkel servering

16.10 - 17.00: Samtale med riksrevisoren

- Dag 1 avsluttes med en samtale med riksrevisor **Karl Eirik Schjøtt-Pedersen**. Her får vi høre om hva han legger vekt på – og hvilke konsekvenser kan dette få for kommunal kontroll.

19.30: Middagsarrangement i The Qube

Torsdag 2. februar 2023:

Dag 2 åpner med spørsmålet:

09.00: *Hvem leverer til kommunen?*

- [Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter](#) (NTEAS) har kartlagt 43 887 leverandører til det offentlige med leveranser på over 500 000 kroner i perioden 2015–2020. Kartleggingen viser at straffede leverandører og leverandører med reaksjoner utgjør 5 prosent av det totale antallet leverandører. Kan vi leve med dette – og hva skal vi gjøre for å rette dette opp? Analytiker **Emil Westli** fra NTEAS vil legge fram resultatene.

09.40: *Kommentar fra NHO*

- **Anne Louise Aartun Bye**, avdelingsdirektør arbeidsliv i NHO, som representerer leverandører til offentlig sektor, vil komme med sine kommentarer.

10.00: *PAUSE | Utstilling*

10.20: *Cybersikkerhet i norske kommuner – politikernes ansvar*

- Vi hører stadig vekk om datainnbrudd i kommuner, staten og private bedrifter. Er vi maktesløse – eller kan vi med enkle grep sikre oss bedre? Hva bør kontrollutvalget spørre seg om når det gjelder egen kommune? Daglig leder **Bjørn T. Tveiten** i [Kommune-CSIRT](#) (Nasjonalt senter for informasjonssikkerhet i kommunesektoren) vil komme med fakta og gode råd.

11.00: *Innlegg fra Drammen kommune*

- **Svein Hilding Aasen**, virksomhetsleder IKT i Drammen kommune

11.25: *Samtale med innlederne*

11.40: *PAUSE | Utstilling | Enkel servering*

12.00: *En temperaturmåling på kontrollutvalgene*

- **Øystein H. S. Moen**, daglig leder NorgesBarometeret AS, vil presentere resultatene fra en spørreundersøkelse som er gjennomført blant landets kontrollutvalg i forkant av konferansen.

Denne kommunestyreperioden går mot slutten, og vi avslutter konferansen med:

12.20: *Arven fra et kontrollutvalg til det neste*

- Det har vært en spesiell periode med nedstengning og mange digitale møter. Men vi har lært mye. Til høsten skal det velges nye kontrollutvalg i kommunene. Hvilke erfaringer kan vi ta med oss videre? Vi legger opp til erfaringsutveksling fra kontrollutvalg og sekretariat ved **Tage Pettersen** (H), leder av kontrollutvalget i Moss, og **Ragnhild Aashaug**, seniorrådgiver i Konsek Trøndelag IKS. Begge har også tidligere erfaring som ordførere.

13.00: *LUNSJ*

[Det tas forbehold om endringer i programmet. Sist oppdatert: 16. januar]

Etterutdanning:

- 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning

Påmeldingsskjema

Selskap/enhet

Fakturaadresse

Postnummer

Poststed

Ressursnr. e.l. (som ref. på
faktura)

☐ Er medlem i NKRF

Epost, kopimottaker

Deltakere

Deltaker #1

Fornavn

Etternavn

Epost

Mobil

Fødselsår

Tilleggsopplysninger

Ønsket deltakelse

Velg ...

Fjern

+ Legg til deltaker

Send skjema

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene, Haakon Vlls gate 9, Postboks 1417 Vikå, 0115 Oslo, Telefon: 23 23 97 00,
Epost: post@nkrf.no

Personvernklærning | © NKRF 2023